

Je kon erop wachten....

Door Peter G.M. van der Heijden

Visserij haalt maar zelden de voorpagina's van onze landelijke dagbladen, maar het nieuws dat de grote bestanden horsmakreel in het zuidoostelijke deel van de Grote Oceaan (ten westen van Chili) tot 10% van hun oorspronkelijke grootte waren teruggelopen haalde alle landelijke dagbladen, en zelfs de voorpagina van Trouw. De deelname van enkele Nederlandse bedrijven met grote vriestrawlers aan deze visserij heeft zeker meegespeeld bij het toekennen van de ereplaats in de krant van 25 januari. Het beheer van de visserij in de oceanen buiten de 200-mijls zone wordt gedaan door regionale visserijorganisaties.

Het grootste deel van de oceanen was aan het eind van het millennium al 'afgedekt' door dergelijke beheersorganisaties, maar in het immense gebied ten westen van Chili was dit tot voor enkele jaren nog niet het geval. Toen een dergelijke organisatie rond 2005 in de maak was, haastten alle landen en bedrijven met interesse in de vangst van horsmakrelen op volle zee zich erheen. Als je er immers niet bij was dan had je straks bij het verdelen van de taart het nakijken. Het beheer van dergelijke grote internationale visserijen gebeurt door het verdelen van quota per land dat in het gebied een visserijhistorie heeft. De grootte van het toegekende quotum hangt af van de omvang van de visvangsten in de voorgaande jaren. Wie dus in de zuidoostelijke Grote Oceaan op horsmakreel wilde vissen, ving tussen 2007 en 2009 wat hij maar kon. De grootte van de vangsten die een land per jaar kon laten noteren bepaalde immers later de grootte van de totale toegestane vangst. Tja, als iedereen zoveel mogelijk gaat vangen van een visbestand waar nog nauwelijks vangstregelingen en beperkingen en controle voor zijn, dan kun je erop wachten dat

de vis op een gegeven moment bijna op is. De toeloop van schepen begon toen het bestand door natuurlijke oorzaken al aan het afnemen was, en de extra visserijdruk was het extra duwtje dat nodig was om de afname te versnellen en herstel te voorkomen. De reders wijzen op de mogelijkheid dat de scholen niet zijn uitgedund maar door veranderde stromingen en temperaturen uit het gebied zijn vertrokken. Hoe dan ook, het is slecht nieuws, niet alleen voor de horsmakreel en de (grote) bedrijven die in dit afgelegen gebied willen vissen, maar ook voor de vele zeezoogdieren, vogels en grotere vissoorten zoals tonijn en haai voor wie de horsmakreel een belangrijke voedselbron is.

En wat heeft dit met aquacultuur en Nederland te maken? Een deel van de horsmakreel uit de Grote Oceaan werd tot vismeel en visolie verwerkt. Een sterk gekrompen horsmakreelbestand in de Grote Oceaan zal dus effect hebben op de aanvoer en prijs van deze visvoergrondstof, en op de prijs van visvoer.